

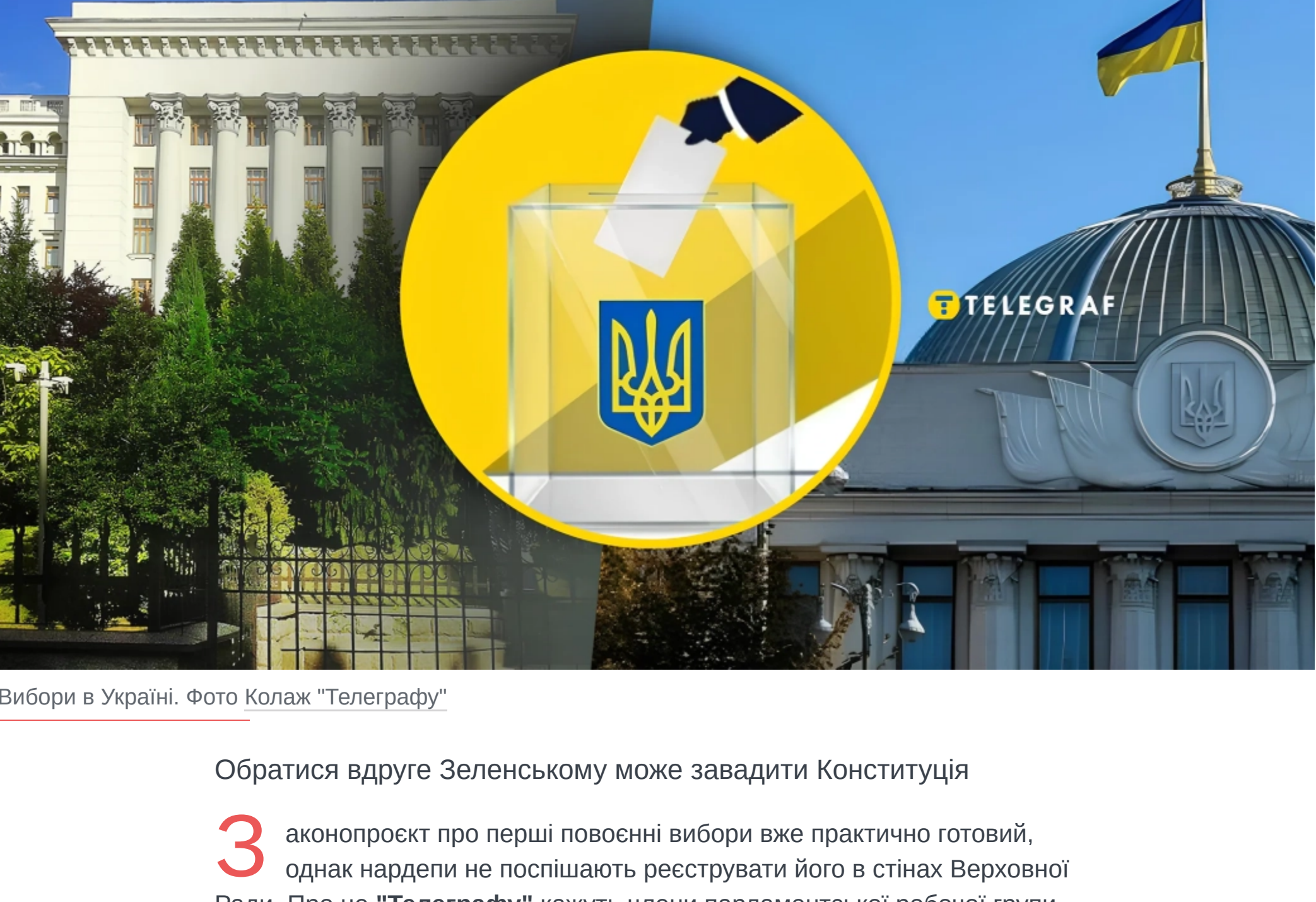
Без виборів до кінця війни і ніякого онлайн-голосування: чому Рада поставила на паузу майже готовий закон

Артур Гер

13 липня, 12:01

ЧИТАЙ НА РУССКОМ

1410

Вибори в Україні. Фото Колаж "Телеграфу"

Обратися вдруге Зеленському може завадити Конституція

Законпроект про перші повсенні вибори вже практично готовий, однак наддали не поспішають реєструвати його в стінах Верховної Ради. Про це **"Телеграфу"** кажуть члени парламентської робочої групи, яка і розробляла правила в законодавство. Чому у владі вже не "горять" ідеєю виборів та чому Конституція може не дозволити Зеленському повторно балотуватися навіть після війни — далі в матеріалі.

РЕКЛАМА

Трамп не тисне, Рада не наполягає

Наприкінці минулого року, коли Україна перебувала у вкрай скрутному становищі, підходивши до найскладнішої зими за всю свою історію, з-за океану почався політичний тиск.

"Я думаю, що Україна повинна провести вибори. Вони використовують війну, щоб не проводити вибори", — раптом заявив в грудні 2025 року президент США Дональд Трамп.

Відмахнувшись від поганького, але все ж впливового партнера було складно, тож влада знайшла елегантне рішення: в парламенті створили міксовану групу з підготовки законодавчих пропозицій щодо "особливостей організації та проведення виборів в умовах особливого періоду та/або повсенних виборів".

— Це була дипломатична гра, маніпуляція, яка використовувалась для тиску на Україну. Тоді президент і сказав, ну гаразд, нехай робоча група розгляне питання, — пояснює "Телеграфу" член групи, нардеп від "Слуги народу" **Олександр Качура**.

Та коли група розпочала свою роботу, дуже швидко стало зрозуміло, що ніяких "та/або" бути не може і в Україні можливо провести вибори тільки по завершенню війни.

— Поки немає безпеки і тривають бойові дії, говорити про реальність виборів в Україні не доводиться, — підкреслює в коментарі "Телеграфу" член групи, колишній голова ЦВК **Андрій Магера**.

РЕКЛАМА

— Найголовніший результат цієї робочої групи, що припинили дурно стосовно проведення виборів під час дії воєнного стану. Це протиріччя і національному законодавству і міжнародним стандартам. Науковці і конституціоналісти переконали більшість керівництва фракцій, що не треба робити помилку і влаштуувати те, що не визнає світ, — додає Качура.

Втім, неможливість проведення виборів під час війни не означала, що до моменту "після війни" не треба було готуватися.

— Треба було напрацюувати бачення перших післявоєнних виборів і розуміти їхню особливість, хоча багатьох ризиків ми не зможемо передбачити, — зазначає Магера.

У підсумку було створено 7 робочих підгруп по напрямках, і нардепи разом з експертами почали активно розробляти законпроект. У владі обіцяли, що він з'явиться ще в літому, однак до цього часу проєкту закону немає. Чому? Як пояснюють члени групи, тиск США припинився, відтак немає сенсу пришвидшувати події, тому зараз робота групи поставлена на паузу.

— За останні два місяці було тільки одне засідання і, скоріш, більше організаційне, ніж програмне, — пояснює "Телеграфу" членина групи, голова правління Громадянської мережі ОПОРА **Ольга Айвазовська**.

РЕКЛАМА

— Після того, як весною стало добре зрозуміло, що Москва не проявляє бажання завершувати війну і навіть припинити вогонь, то, по-перше, вибори не на часі, а, по-друге, невідомо за яких умов взагалі вони будуть проводитися. **Тому активна діяльність робочої групи де-факто припинена** і вона не працює. Експерти щось напрацювають, але реальної роботи практично немає, — додає членина групи, нардеп від "Слуги народу" **Олег Дунда**.

Тим не менш, за словами голови Комітету виборців України **Олексія Кошеля**, на певний драфт законпроекту парламентська група вийшла ще весною.

— Прогнози щодо появи законпроекту в літому були аж надто оптимістичними. Але станом на початок весни, можна було говорити, що законпроект готовий на 80-90%. Залишалось погодження лише окремих пунктів по окремих робочих групах. В разі потреби можна надзвичайно швидко винести законпроект на розгляд парламенту, — зазначає Кошель в коментарі "Телеграфу".

Читайте також:

УКРАЇНА 18 червня, 09:00

Забавка для Трампа? Що робив Усик у США та чи є у нього політичні шанси в Україні

Чому ж не виносять?

— Тому що повномасштабне вторгнення продовжується і Росія, за інформацією розвідки, планує майже до 2030-х років воювати, тому це все має вже не таку актуальність, яка була на момент, коли наші партнери заявляли про вибори. А тоді розглядався сценарій проведення виборів під час зупинки бойових дій на певний час, або прямо під час воєнного стану, — коментує Качура.

РЕКЛАМА

— Немає нагальної потреби голосувати цей законпроект в парламенті сьогодні на завтра, є час на доопрацювання. Така робота буде тривати все літо і, можливо, навіть далі, — каже Кошель.

Що буде в законпроекті?

Хоча на даному етапі простіше сказати, чого там не буде.

По-перше, ще зараз з елементами можна оказати, що члени групи відмовились від цієї електронного голосування, яке, в теорії, допомогло б реалізувати своє активне виборче право мільйонам українців за кордоном.

— Всі прийшли до тези, що електронного голосування не буде жодним чином. Жодна фракція це не підтримує і навіть ЦВК прийшло до того, що навряд чи це відбудеться, — каже Дунда.

— Вибори онлайн неможливі і неконституційні, адже неможливо забезпечити таємність голосування. Я вже мовчу про те, що не у всіх літніх людей є смартфони, — додає Качура.

По-друге, не буде і голосування поштою.

— Тут дуже складний процес. Потрібно ж буде погодити різні підходи поштових служб у різних країнах. Будуть виникати питання таємниці голосування. Для того, щоб запровадити голосування поштою потрібен тривалий час для підготовки, а робоча група виходила з тих міркувань, що вибори можуть відбутися дуже швидко. Тому цей механізм нереальний для швидкої реалізації і він відкидається, — пояснює Олексій Кошель.

РЕКЛАМА

Натомість, розглядається можливість радикального збільшення дільниць за кордоном.

— Свого часу цим шляхом пішла Молдова: велика кількість молдован проживає за кордоном і там відкрита велика кількість виборчих дільниць (в окремих країнах їх в десятки разів більше, ніж українських) і жодних проблем не виникає. Але, тут слід очікувати труднощів, пов'язаних з веденням агітації, адже законодавство різних країн регулює це по-різному, — додає Кошель.

Читайте також:

УКРАЇНА 18 червня, 12:21

Довіра до Зеленського зростає, а вибори хочуть відкласти: свіжє опитування показало цікаві дані

Колізія Зеленського

Однак набагато більше питань, в яких згоди між членами групи ще не досягнуто.

— Наприклад, що робити з окупованими територіями, якщо такі будуть? Вони повинні бути представлені в парламенті? Я вважаю, що повинні (мова, звичайно, не про представництво окупаційних адміністрацій). Це скликаєня сформоване за зміщеною системою без урахування окупованих округів. А на сьогоднішній день окупованих територій більше, — каже Качура.

Або ж як реалізувати право вибу обраними для тих громадян, які з початком "великої" війни вийшли з України.

— Конституція передбачає ценз осілості 5 років для парламентських виборів і 10 років для президентських. Звичайно, я не засуджую нікого, хто поклав за кордон, але вони зробили свій вибір. Якщо б вони ухвалили інше рішення, то для балотування у них не було б жодних проблем. А якщо хтось хоче поєднати, що ті люди, які вже інтегрувалися в місцеве суспільство, віддали своїх дітей в школи, не проживають, а перебувають там, то це дуже дивно, — зазначає Андрій Магера.

РЕКЛАМА

Ба більше, цікава розвідка з'являється і для діючого президента, який публічно не відкидав можливості балотуватися на другий термін. Чи зможе Зеленський взагалі піти на майбутні вибори?

— В статті 103 Конституції написано, що президентом не може бути одна й та сама особа більше ніж два строки підряд. Там не написано, що одна й та сама особа не може бути обрана два строки підряд, а це 10 років. Тобто двічі обрався на 5 років і на третій раз вже не можеш балотуватися, чи одна і та сама особа не може утримувати президентський пост більше 10 років? От що думає Конституційний суд з цього приводу, з огляду на заборону узурпації державної влади в Україні? Чи він не бачить тут проблеми? — додає Магера.

Наразі напрацювання робочої групи, включно з проблемними моментами, передані в секретаріат, який і повинен скласти це все до купи і вийти з законпроектом.

— Але немає підстав сподіватися, що напрацювання профільної групи будуть повністю прийняті парламентом. Рішення парламенту можуть бути досить важкими, неприємними і несподіваними, — зазначає Кошель.

РЕКЛАМА

Читайте також:

ПОЛІТИКА 08 червня, 07:00

Сили та заплакали. Чи будуть в Україні вибори до кінця війни і що готують в Раді

"Демократія повинна оборонятися"

Та до парламентських рішень по виборах треба ще дожити. І саме ця невизначеність, на думку членів групи, і є найбільшим викликом для української демократії.

— Рада засиділася, треба перезавантажити політичну систему. Ми електоральна демократія, не монархія, але є умови, які це зробити, що одна було гірше. Щоб деякі країни потім не казали, що це не легітимний парламент, президент. А це можуть використати навіть деякі сусідні країни (окрім Росії) в переважному процесі, мовляв, з ким там підписувати угоди про інтеграцію в ЄС. Тому якщо повномасштабна війна буде ще декілька років, а будь-якому владу треба повертатися до цієї теми, адже десятирічними органи держави будуть не можуть не переорієнтуватися. З цим треба буде щось робити, — каже Олександр Качура.

— Логіка проведення періодичних виборів передбачає певний стоп-кран для введи відносно громадян. Вони розуміють, що пройде 4 або 5 років і їм доведеться йти на вибори. А коли йдуть повномасштабні бойові дії, президент і парламент здійснюють свої повноваження 7 років, а місцеві органи влади 6 років. — Так, вони легітимні, у мене немає в цьому сумнівів. Та з іншого боку, значна кількість цих людей відірвана від українського суспільства, і у частини з них ставлення, мовляв, а куди від них дінуться. Тому демократія навіть під час війни повинна оборонятися і мати ресурс для того, щоб вона не перетворилася на маленьку авторитарну державу. А маленька авторитарна держава не здатна перемогти Росію апriorі, — резюмував Андрій Магера.

РЕКЛАМА

Читайте також:

ВІСЬОДЕННЯ 11 червня, 06:39

В Офісі президента хапаються за серце. Що приховує аустрієн Усика та Трампа

КОЛЕКТИВНИЙ 10 червня, 13:07

Зеленський на четвертому місці: кому найбільше довіряють українці і як було раніше

Теги: #Політика #Верховна Рада #Вибори #Законпроект #Андрій Магера #Володимир Зеленський

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

ОСТАННІ

СМАК-НОВИНИ

ВАКУЙВІВЕ

Вся стрічка —>

18:31

"Ми знімали не на Лазуровому узбережжі": Ірина Горюха виправдалася за сміх на сцену

17:58

Салат Шираз: страва з трьох овочів, яка освоює в спеку (відео)

17:56

Спека до +39 і не тільки. Що принесє погода українцям у липні

17:53

У Харкові зростає кількість загиблих і постраждалих. Хронологія війни – день 1589

17:49

Озеро у Києві тримає у страху незвичайна риба: іхтіолог розповідає, чим вона небезпечна (фото)

17:47

Мирна угода, сигнал Росії і не тільки: чого чекати Україні від саміту НАТО

17:44

До трьох годин без світла. Де та які графіки діють з липня

17:37

Камбурдж та розкішне життя: найгарячіші фото нової "Міс Всесвіт України 2026" Анни Ніконової

17:33

Вімблдон-2026: розклад, трансляції та результати українко (відео)

Показати більше —>

- Новини

Новини Києва

Новини Харкова

Новини Дніпра

Новини Одеси

Новини Львова

Новини Запоріжжя

Новини Кривого Рогу

Новини Донбасу

Новини Криму

Новини Миколаєва
- Суспільство

Зарплата

Робота

Виплати

Субсидії

Медицина

Школа

Вища освіта

Допомога

Прогноз погоди
- Економіка та фінанси

Гроші

Транспорт

Нерухомість

Тарифи

Курс долара

Украліанція
- Новини спорту

Футбол

Бокс

Теніс

Хокей

Євро-2024

Фехтування
- Наука

Технології

Космос

Біологія

Дрон

Смартфон
- Здоров'я

Мама і дитя

Харчування

Дієта

Психологія

Дослідження
- Світ

Новини Європи

Новини США

Новини Росії

Новини СНД

Новини Китаю

Новини Беларусі
- Lifestyle

Гороскоп

Словниці

Мода

Подорожі

Культура

Лайфхак

Малітні бурі

Привітання
- Війна в Україні

Мапа бойових дій

Вибухи

Перемовини

Зброя

Волонтери

Військова техніка
- Мобілізація

Повістки

Бронь

Відстрочка

Військовозобов'язані

Військовий облік
- Персони

Володимир Зеленський

Дональд Трамп

Сі Цінпін

Еммануель Макрон

Валерій Залужний

Карло Буаїєв

Маріяна Безугла

Юлія Савицька
- Свята

Церковні свята

Народні прикмети

Традиції

Заборони

День вигла

Іменини
- Пенсія

13 пенсій

Пенсія по інвалідності 2 група

Військова пенсія по інвалідності

Мінімальна пенсія

Пенсія за заслугу

рента
- Рецепти

Випічка

Консервація

Супи

Десерти

Салати

Закуси